

9. juni 2022

Kære Hasse Schneidermann

Tak for brevet om truslen fra atomvåben og opfordringen til at deltage som observatør i statspartsmødet om FN's forbudstraktat om atomvåben og konferencen om humanitære konsekvenser.

Som bekendt støtter regeringen den nukleare ikke-spredningstraktat (NPT), hvis tiende gennemgangskonference efter planen finder sted i august i år. Regeringens linje blev bekræftet af et flertal i Folketinget med vedtagelsen V60 af 22. januar 2021. Det fremgår af vedtagelsen, at:

"Folketinget støtter det ultimative mål om en verden uden atomvåben i fuld overensstemmelse med ikke-spredningstraktaten (NPT) og med Danmarks forpligtelser i NATO. NATO udgør fundamentet for dansk sikkerhed. Så længe atomvåben findes, er der ingen anden mulighed, end at NATO forbliver en nuklear alliance. Folketinget finder som øvrige NATO-lande, at traktaten om forbud mod atomvåben ikke vil bidrage til bestræbelserne om nedrustning og ikke-spredning, da den er uden deltagelse af atommagterne og uden troværdig verifikationsmekanisme. Traktaten risikerer at skabe splittelse og forringe udsigten til fremdrift under NPT. Folketinget finder, at NPT fortsat udgør hjørnестenen i global nuklear nedrustning og ikke-spredningsbestræbelser og vedbliver at være den eneste troværdige vej mod nuklear nedrustning. Folketinget opfordrer regeringen til under den kommende gennemgangskonference for NPT at arbejde for at bevare og styrke dette regime."

Regeringen støtter med andre ord ikke traktaten om forbud mod atomvåben (TPNW), som med sit parallelle system risikerer at underminere NPT. Enhver drøftelse om afskaffelse af atomvåben må i sagens natur foregå med deltagelse fra atommagterne og ske efter en aftalt og gradvis proces.

Hasse Schneidermann,
Forbyd Atomvåben - ICAN

I det lys agter regeringen ikke at deltage i det første statspartsmøde i TPNW. Regeringen ønsker ikke at bidrage til etableringen og opbygningen af et konkurrerende regime, som indebærer en risiko for at svække den eksisterende arkitektur. Danmark agter desuden ikke at deltage i konferencen om humanitære konsekvenser, der kædes tæt sammen med TPNW.

Det betyder ikke, at regeringen ikke prioriterer nedrustning og ikke-spredning højt. Tværtimod. Der er netop som led i udmøntningen af det nationale kompromis afsat midler til en styrkelse af arbejdet i Udenrigsministeriet med våbenkontrol, nedrustning og ikke-spredning.

Og vi sidder ikke på hænderne. Danmark afholdt i maj i år en diplomatisk konference blandt medlemmer fra NATO-landene og Sverige og Finland og med deltagelse af sikkerhedspolitiske eksperter, hvor spørgsmål om fremtidig våbenkontrol og strategisk stabilitet i Europa blev drøftet. I forbindelse med konferencen lanceredes også en dansk-støttet rapport om verifikation af nukleare våben. Rapporten kan findes her: <https://nonproliferation.org/op55-everything-counts-building-a-control-regime-for-nonstrategic-nuclear-warheads-in-europe/>

Det er hensigten, at denne type arbejde skal bidrage til at øge mulighederne for at konkrete bestræbelser på våbenkontrol og nedrustning kan tage fat. Der er ingen tvivl om, at situationen er blevet vanskeligere som følge af Ruslands brutale overfald på Ukraine, men selvom opgaven er vanskelig, er det i vores interesse fortsat at skubbe på for fremdrift.

Afslutningsvis vil jeg gerne anholde et udsagn i din henvendelse. Når du fremhæver, at USA og NATO bærer et ansvar for Ruslands invasion af Ukraine, så mener jeg ganske enkelt ikke at det er korrekt. Vi har gjort ethvert forsøg på at give Rusland en diplomatisk vej for at undgå den ødelæggelse, vi desværre er vidne til fortsætter i dag. NATO er en forsvarsalliance, som ikke udgør nogen trussel imod Rusland. Det russiske overgreb på Ukraine er umotiveret og ubegrundet, og i stedet for at fremhæve et vestligt ”medansvar”, burde man bruge energien på at støtte op om den internationale isolation af Rusland, som invasionen heldigvis har bragt med sig. Endelig vil jeg gerne fremhæve, at jeg så absolut deler din bekymring over Ruslands nukleare sabelraslen i forbindelse med konflikten. Det er i min optik dybt skadeligt og farligt, og det understreger på en og samme tid vigtigheden af at fortsætte bestræbelserne på nedrustning og våbenkontrol, men også samtidig at NATO er nødt til at vedblive en nuklear alliance så længe nukleare våben eksisterer.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod